

ПРОТОКОЛ №8
засідання педагогічної ради
комунального закладу Соболівської сільської ради
«Великомочульський заклад загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів»

від 03 квітня 2023 року

Присутні: 18 членів педагогічної ради

Відсутні: 0 чоловік

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Про вибір модельної навчальної програми з географії для 6 класу.
(Доповідач: директор Сокур О.П.)
2. Про схвалення вибору і замовлення підручників для 5 та 6 класів.
(Доповідач: директор закладу Сокур О.П.)
3. Ефективність взаємодії школи та сім'ї в розвитку особистості молодшого школяра.
Доповідач: заступник директора з навчально-виховної роботи Газдюк В.П.)
4. Про проведення підсумків атестації педагогічних працівників закладу у 2022/2023 навчальному році.
(Доповідач: директор Сокур О.П.)
5. Про організацію та проведення навчальних екскурсій та навчальної практики учнів 1-4, 5-8,10 класів.
(Доповідач: директор Сокур О.П.)
6. Про виконання рішень попереднього засідання педагогічної ради.
(Доповідач: директор Сокур О.П.)

1. СЛУХАЛИ:

Директора Сокура О.П., який повідомив, що з метою реалізації Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів країни від 30.09.2020 №9, Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 №988-р, та Типової освітньої програми для 5–9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки країни від 19.02.2021 №235, планування освітнього процесу та розробки освітньої програми для 6 класу потрібно обрати модельну навчальну програму з географії з Переліку модельних навчальних програм для закладів загальної середньої освіти, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 року №795 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.02.2022 №143).

УХВАЛИЛИ:

Обрати з Переліку модельних навчальних програм для закладів загальної середньої освіти, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 року №795 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 09.02.2022 №143) модельну навчальну програму з географії, що буде використовуватися в освітньому процесі в 6 класі:

Освітня галузь	Модельна навчальна програма		
	Назва програми	Автор(и)	Наказ МОН України, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»
Природнича	Модельна навчальна програма «Географія. 6-9 класи» для закладів загальної середньої освіти	Кобернік С. Г., Коваленко Р. Р., Гільберг Т. Г., Даценко Л. М.	Наказ від 12.07.2021 року №795 (у редакції наказу МОН від 09.02.2022 № 143)

2. СЛУХАЛИ:

Директора Сокура О.П., який повідомив, що відповідно до Порядку проведення конкурсного відбору підручників (крім електронних) для здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 21 вересня 2021 року №1001 (зі змінами), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 11 листопада 2021 року за №1483/37105, на виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 30 вересня 2022 року №870 «Про проведення конкурсного відбору підручників (крім електронних) для здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників у 2022-2023 роках (5 та 6 класи)» (зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 23 грудня 2022 року №1167) та з метою організації прозорого вибору закладами загальної середньої освіти підручників

для 5 та 6 класів Нової української школи, що можуть видаватися за кошти державного бюджету педагогічні працівники закладу ознайомилися на веб-сайті Інституту модернізації змісту освіти з електронними версіями оригінал-макетів підручників для 5 та 6 класів та сьогодні можуть здійснити безпосередній вибір проектів підручників з кожної назви.

УХВАЛИЛИ:

1. Схвалити вибір вчителями-предметниками підручників для 5 та 6 класів за такими пріоритетами:

1. «Українська мова» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти:

1. «Українська мова» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Заболотний О.В., Заболотний В.В.).
2. «Українська мова» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Авраменко О.М., Тищенко З.Р.).
3. «Українська мова» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Літвінова І.М.).
4. «Українська мова» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Онатій А.В., Ткачук Т.П.).
5. «Українська мова» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Голуб Н.Б., Горошкіна О.М.).
6. «Українська мова» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Борзенко О.І., Столій І.Л.).

2. «Українська література» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти:

1. «Українська література» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Заболотний О.В., Заболотний В.В.).
2. «Українська література» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Авраменко О.М.).
3. «Українська література» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Архипова В.П., Січкач С.І., Шило С.Б.).
4. «Українська література» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Борзенко О.І., Столій І.Л.).
5. «Українська література» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Чумарна М.І., Пастушенко Н.М.).
6. «Українська література» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Калинич О.В., Дячок С.О., за ред. Ковбасенка Ю.І.).

3. «Зарубіжна література» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти:

1. «Зарубіжна література» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Ніколенко О.М., Мацевко-Бекерська Л.В., Рудніцька Н.П., Ковальова Л.Л., Туряниця В.Г., Базильська Н.М., Гвоздікова О.В., Лебедь Д.О.).
 2. «Зарубіжна література» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Ковбасенко Ю.І., Первак О.П., Дячок С.О.).
 3. «Зарубіжна література» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Волощук Є.В., Слободянюк О.М.).
 4. «Зарубіжна література» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Мілянська Н.Р.).
 5. «Зарубіжна література» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Кадоб'янська Н.М., Удовиченко Л.М., Снегір'єва В.В.).
 6. «Зарубіжна література» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Богданець-Білокаленко Н.І., Фідкевич О.Л.).
4. «Англійська мова (6-й рік навчання)» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти:
1. «Англійська мова (6-й рік навчання)» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом) (авт.: Джоанна Коста, Мелані Вільямс).
 2. «Англійська мова (6-й рік навчання)» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом) (авт.: Мітчелл Г.К., Марілені Малкогіанні).
 3. «Англійська мова (6-й рік навчання)» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом) (авт.: Карпюк О.Д., Карпюк К.Т.).
 4. «Англійська мова (6-й рік навчання)» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (з аудіосупроводом) (авт.: Амелія Уолкер, Ненсі Левіс, Маргарет Робінсон, Любченко О.С.).
5. «Пізнаємо природу» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти:
1. «Пізнаємо природу» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Гільберг Т.Г., Балан П.Г., Крячко І.П., Стократний С.А.).
 2. «Пізнаємо природу» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Біда Д.Д.).
 3. «Пізнаємо природу» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Коршевнік Т.В., Ярошенко О.Г.)
 4. «Пізнаємо природу» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Мідак Л.Я., Кокар Н.В., Кравець В.І., Фоменко Н.В., Кравець І.В., Жирська Г.Я.).

5. «Пізнаємо природу» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Джон Ендрю Біос).
6. «Математика» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти:
 1. «Математика» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Істер О. С.).
 2. «Математика» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Мерзляк А.Г., Полонський В.Б., Якір М.С.).
 3. «Математика» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Бевз Г.П., Бевз В.Г., Васильєва Д.В., Владімірова Н.Г.).
 4. «Математика» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Тарасенкова Н.А., Богатирьова І.М., Коломієць О.М., Сердюк З.О., Рудніцька Ю.В.).
 5. «Математика» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Кравчук В.Р., Янченко Г.М.).
 6. «Математика» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Скворцова С.О., Недялкова К.В., (у 2-х частинах)).
7. «Інформатика» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти:
 1. «Інформатика» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Коршунова О.В., Завадський І.О.).
 2. «Інформатика» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Бондаренко О.О., Ластовецький В.В., Пилипчук О.П., Шестопапов Є.А.).
 3. «Інформатика» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Ривкінд Й.Я., Лисенко Т.І., Чернікова Л.А., Шакотько В.В.).
 4. «Інформатика» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Морзе Н.В., Барна О.В.).
 5. «Інформатика» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Тріщук І.В.).
 6. «Інформатика» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Джон Ендрю Біос).
8. «Здоров'я, безпека та добробут» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти:
 1. «Здоров'я, безпека та добробут» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Лаврентьєва І.В., Хомич О.Л.).
 2. «Здоров'я, безпека та добробут» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Василенко С.В., Коваль Я.Ю., Колотій Л.П.).

3. «Здоров'я, безпека та добробут» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Гущина Н.І, Василяшко І.П., за редакцією Бойченко Т.Є.).
4. «Здоров'я, безпека та добробут» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Тагліна О.В.).
5. «Здоров'я, безпека та добробут» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Поліщук Н.М.).
6. «Здоров'я, безпека та добробут» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Хитра З.М., Романенко О.А.).
9. «Вчимося жити разом» підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Воронцова Т.В., Пономаренко В.С., Василенко К.С., Лаврентьєва І.В., Андрук Н.В.).
10. «Досліджуємо історію і суспільство» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти:
 1. «Досліджуємо історію і суспільство» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Васильків І.Д., Басюк О.Я., Гінкул Г.С., Грисюк Л.А., Димій І.С., Іртищева О.А., Костікова М.І., Паршин І.Л., Шеремета Р.В.).
 2. «Досліджуємо історію і суспільство» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Пометун О.І., Малієнко Ю.Б., Ремех Т.О.).
11. «Географія» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти:
 1. «Географія» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Кобернік С.Г., Коваленко Р.Р.).
 2. «Географія» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Довгань Г.Д.).
 3. «Географія» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Запотоцький С.П., Зінкевич М.В., Романишин О.М., Титар Н.М., Горовий О.В., Миколів І.М.).
 4. «Географія» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Топузов О.М., Грома В.Д., Ільницький І.М., Полтавченко Д.В.).
 5. «Географія» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Гільберг Т.Г., Довгань А.І., Совенко В.В.).
12. «Мистецтво» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти:
 1. «Мистецтво» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Кондратова Л.Г., Федун С.І., Чорний О.В.).

2. «Мистецтво» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Кізілова Г.О., Гринишина Л.М.).
 3. «Мистецтво» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Аристова Л.С., Чен Н.В.).
 4. «Мистецтво» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт. Масол Л.М.).
 5. «Мистецтво» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Гайдамака О.В., Лемешева Н.А.).
 6. «Мистецтво» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Рубля Т.Є., Мед І.Л., Наземнова Т.О., Щеглова Т.Л.).
13. «Технології» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти:
1. «Технології» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М.).
 2. «Технології» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Біденко О.В., Пелагейченко М.Л.).
14. «Технології» підручник інтегрованого курсу для 5 класу закладів загальної середньої освіти:
1. «Технології» підручник інтегрованого курсу для 5 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М., Крімер В.В., Павич Н.М).
 2. «Технології» підручник інтегрованого курсу для 6 класу закладів загальної середньої освіти (авт.: Біденко О.В., Пелагейченко М.Л.).
2. Замовлення вказаних у п. 1 підручників для 5 та 6 класів (українська мова навчання) здійснювати у кількості 15 шт. для учнів та 1 шт. для вчителя, що відповідає кількості учнів та вчителів 5 класу.

3. СЛУХАЛИ:

Заступника директора з навчально-виховної роботи Газдюк В.П. про ефективність взаємодії школи та сім'ї в розвитку особистості молодшого школяра (доповідь додається).

УХВАЛИЛИ:

1. Педагогічним працівникам закладу:
 - 1.1. Інтегрувати зусилля сім'ї в діяльності щодо розвитку особистості дитини.
 - 1.2. Забезпечувати участь батьків в організації освітнього процесу.
 - 1.3. Підвищувати рівень поінформованості батьків та їхньої компетентності з проблем формування здорового способу життя, профілактики асоціальної

поведінки та поширення шкідливих звичок, репродуктивного здоров'я дітей та молоді, організації змістовного сімейного дозвілля.

- 1.4. Використовувати основні принципи «педагогіки партнерства», різноманітні форми й методи, створювати атмосферу співробітництва, взаєморозуміння в досягненні кінцевої мети у роботі з батьками.
- 1.5. Дотримуватись правил комунікацій у спілкуванні з батьками.
 2. Практичному психологу надавати психолого-педагогічну підтримку та допомогу проблемним сім'ям.
 3. Адміністрації закладу:
 - 3.1. Створити систему просвітницької роботи, спрямованої на підвищення правової культури батьків.
 - 3.2. Мотивувати батьків до вивчення науково-методичної та психолого-педагогічної літератури з проблем розвитку та виховання дітей.

4. СЛУХАЛИ:

Директора Сокура О.П., який повідомив, що атестація педагогічних працівників у 2022 – 2023 навчальному році проводилася відповідно до Типового положення про атестацію педагогічних працівників затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 06.10.2010 року №930 (із змінами, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 20.12.2011 року №1473 та змінами, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 08.08.2013 року №1135) та планом проведення атестації педагогічних працівників закладу на 2022 – 2023 навчальний рік.

Адміністрацією закладу та атестаційною комісією було проведено наступні заходи щодо атестації педагогічних працівників:

- у вересні проведено корегування плану атестації на наступний навчальний рік;
- створено атестаційну комісію, узгоджено її склад з профспілковим комітетом;
- видано відповідні накази;
- ознайомлено педагогічний колектив зі списком педагогічних працівників, що атестуються;
- перевірено строки проходження ними курсів підвищення кваліфікації;
- у жовтні закріплено вчителів за членами адміністрації закладу, профкому та атестаційної комісії для вивчення системи та узагальнення досвіду роботи;
- складено графік проведення відкритих уроків вчителями та позакласних заходів;
- членами атестаційної комісії відвідано ряд уроків і позакласних заходів та зроблено їх аналіз.

Протягом року практикувалися виступи вчителів, що атестуються, на засіданнях методичних об'єднань, педагогічних рад; вивчався рівень кваліфікації

професійної діяльності та загальної культури працівників у педагогічному колективі, серед учнів та їхніх батьків.

Слід відзначити належний рівень оформлення атестаційних матеріалів, накопичення розробок уроків, позакласних заходів, нових педагогічних технологій у методичних папках учителів, що атестуються.

У 2022-2023 навчальному році атестаційною комісією здійснено атестацію 5 педагогічних працівників комунального закладу Соболівської сільської ради «Великомочульський заклад загальної середньої освіти I-III ступенів» та вихователя комунального закладу Соболівської сільської ради «Великомочульський заклад дошкільної освіти «Казка»». Аналіз відвіданих членами атестаційної комісії уроків свідчить, що уроки було проведено на високому та достатньому рівнях із використанням дидактичних матеріалів, інформаційно-комунікаційних та інноваційних технологій, учителі систематично працюють над підвищенням власного фахового методичного рівня.

Враховуючи вищезазначене, відповідно до п. 6.1 Типового положення про атестацію педагогічних працівників, на підставі рішення атестаційної комісії комунального закладу Соболівської сільської ради «Великомочульський заклад загальної середньої освіти I-III ступенів» від 24 березня 2023 року (протокол №4) прийнято наступні рішення:

1. Порушити клопотання перед атестаційною комісією відділу освіти, культури, молоді та спорту Соболівської сільської ради про відповідність вчителя історії та правознавства Сокура Олега Павловича раніше присвоєній кваліфікаційній категорії «спеціаліст вищої категорії».
2. Порушити клопотання перед атестаційною комісією відділу освіти, культури, молоді та спорту Соболівської сільської ради про відповідність математики та інформатики Газдюк Валентини Павлівни раніше присвоєній кваліфікаційній категорії «спеціаліст вищої категорії».
3. Порушити клопотання перед атестаційною комісією відділу освіти, культури, молоді та спорту Соболівської сільської ради про відповідність вчительки української мови та літератури, зарубіжної літератури Косівець Інни Володимирівни раніше присвоєній кваліфікаційній категорії «спеціаліст вищої категорії».
4. Порушити клопотання перед атестаційною комісією відділу освіти, культури, молоді та спорту Соболівської сільської ради про відповідність вчительки географії Коби Таміли Дмитрівни раніше присвоєній кваліфікаційній категорії «спеціаліст вищої категорії».
5. Порушити клопотання перед атестаційною комісією відділу освіти, культури, молоді та спорту Соболівської сільської ради про відповідність вчителя фізичної культури, технологій та захисту України Гаврилюка

Олександра Миколайовича раніше присвоєній кваліфікаційній категорії «спеціаліст вищої категорії» та раніше присвоєному педагогічному званню «учитель-методист».

УХВАЛИЛИ:

1. Інформацію директора Сокура О.П. взяти до відома.
2. Вважати план проведення атестації педагогічних працівників у 2022-2023 навчальному році виконаним, а роботу атестаційної комісії задовільною.

5. СЛУХАЛИ:

Директора Сокура О.П. про особливості організації та проведення навчальних екскурсій та навчальної практики учнів 1-4, 5-8,10 класів у 2022-2023 навчальному році. Зокрема, Сокур О.П. наголосив на тому, що рішення про доцільність, форми проведення навчальної практики та навчальних екскурсій заклади освіти приймають самостійно, а враховуючи введення воєнного стану на всій території України у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України висловив думку про недоцільність проведення навчальної практики та навчальних екскурсій у 2022-2023 навчальному році.

ВИСТУПИЛИ:

Заступник директора з навчально-виховної роботи Газдюк В.П., яка підтримала думку директора, наголосивши, що, враховуючи ситуацію в державі, проведення навчальної практики та екскурсій є недоцільним.

УХВАЛИЛИ:

1. Проведення навчальної практики та навчальних екскурсій для учнів 1-8, 10 класів вважати недоцільним.
2. Вчителям-предметникам провести передбачені навчальними програмами та календарно-тематичним плануванням екскурсії протягом квітня-травня 2023 року.

6. СЛУХАЛИ:

Директора Сокура О.П., який повідомив, що рішення попередніх засідань педагогічної ради виконуються.

ВИСТУПИЛИ:

Заступник директора з навчально-виховної роботи Газдюк В.П., яка відзначила задовільний рівень виконавської дисципліни педагогічного колективу.

УХВАЛИЛИ:

1. Роботу педагогічного колективу щодо виконання рішень педагогічної ради вважати задовільною.
2. Педагогічним працівникам:

- 2.1. Неухильно виконувати рішення педагогічної ради закладу.
- 2.2. Дотримуватися посадових інструкцій та Статуту закладу.
- 2.3. Дотримуватися вимог нормативно-правових актів з питань освіти, трудової дисципліни та охорони праці.
- 2.4. Не пропускати засідання педагогічної ради без поважних причин.

Голова педагогічної ради

Олег СОКУР

Секретар педагогічної ради

Ольга ДЖЕВЖИК

Доповідь на тему:

***Ефективність взаємодії школи та сім'ї в розвитку
особистості молодшого школяра.***

Матеріали до педагогічної ради

(Додаток до І питання протоколу №8 від 04.04.2023 року)

Підготувала: : заступник директора з навчально-виховної роботи Газдюк В.П.

На березі дитина робить свої перші кроки,
отримує свої перші уроки життя.
А потім перед нею відкривається море знань,
а курс у цьому морі прокладає школа.

Та це не означає, що вона повинна зовсім відірватися від берега...

Лев Абрамович Кассіль

«Кожна дитина неповторна, наділена від природи унікальними здібностями, талантами та можливостями. Місія школи – допомогти розкрити та розвинути здібності, таланти і можливості кожної дитини на основі партнерства між учителем, учнем і батьками».

Один із ключових компонентів концепції Нової української школи є педагогіка партнерства, що ґрунтується на партнерстві між учнем, учителем і батьками. В основі педагогіки партнерства – спілкування, взаємодія та співпраця.

Сім'я разом зі школою створює той найважливіший комплекс факторів і умов освітнього середовища, який визначає ефективність всього освітнього процесу. У Державній національній програмі «Освіта (Україна ХХІ століття)» підкреслюється: «В основу національного виховання мають бути покладені принципи єдності сім'ї і школи, наступності і єдності поколінь. Школа має продовжувати родинно-сімейне виховання, працювати в тісному контакті з батьками, налагоджувати взаємозв'язок між школою і родиною, бо це – основа, передумова підвищення активності навчання та виховання».

Діти здобувають освіту, виховуються і навчаються не лише в школі. Їх розвиток продовжується і поза стінами школи і насамперед – у сім'ї. Сім'я – один із головних виховних інститутів, значення якого у формуванні особистості дитини важко переоцінити. Батьки складають перше оточення дитини, в якому вона здобуває важливий життєвий досвід, знання про себе і пізнає навколишній світ; тут проходить її громадянське становлення, формується світогляд.

Метою функціонування будь-якої школи є формування повноцінної, всебічно розвиненої особистості учня. Проте досягнути цього зусиллями одної лише школи вкрай важко, адже саме в сім'ї починається шлях дитини до пізнання світу, свого становлення як особистості, шлях до шкільного навчання.

В освітньому процесі батьки – це джерело інформації для вчителів. Саме батьки найкраще знають своїх дітей і можуть допомогти вчителям краще зрозуміти характери та інтереси школярів. Вони також – джерело для удосконалення школи. В.О. Сухомлинський стверджував: «У сім'ї шліфуються найтонші грані людини-громадянина, людини-трудівника, людини-культурної особистості. Із сім'ї починається суспільне виховання. У сім'ї, образно кажучи, закладається коріння, з якого виростають потім і гілки, і квіти, і плоди. Сім'я – це джерело, водами, якого живиться повноводна річка нашої держави. На моральному здоров'ї сім'ї будується педагогічна мудрість школи» .

Важливою умовою ефективної освітньої роботи з дітьми є співробітництво школи і сім'ї, спрямоване на формування високого рівня педагогічної культури батьків.

Значну роль у вихованні і навчанні школярів варто відвести спільним діям освітнього закладу і сім'ї, ефективність яких залежить від особливостей організації роботи з батьками в сучасній школі. Проте, іноді в шкільному та сімейному вихованні немає узгодженості. Це ускладнює процес формування свідомості та поведінки дітей. Тісна співдружність школи та сім'ї допомагає забезпечити єдність вимог і виховних впливів.

Як два крила у птаха, що допомагають йому вільно літати в безмежному просторі, так сім'я і школа створюють оптимальне освітнє середовище для вільного та повноцінного розвитку особистості школяра. Їхня співпраця є важливою умовою ефективної навчально-виховної роботи, спрямованої на створення атмосфери доброзичливості та взаєморозуміння, з опорою на народні й сучасні педагогічні надбання, національну і світову культуру, вселюдські й національні моральні цінності.

Як свідчить досвід, тісний взаємозв'язок школи та сім'ї може розвиватися завдяки педагогічній освіті батьків і залученню їх до освітньої роботи. Успішність розвитку освітньої галузі, якість надання освітніх послуг у багатьох випадках залежить від тісної співпраці навчального закладу та батьків. Тому зневага своїми обов'язками чи байдужість до дитини однією із сторін негативно позначається на функціонуванні складових «педагогічного трикутника»: батьки – дитина – вчителі, гальмує належний розвиток і формування зростаючої особистості.

Школа і сім'я, батьки і вчителі, батьківський комітет і адміністрація школи – єдине ціле. Їхня діяльність спрямована на дитину, її навчання, виховання, розвиток, становлення.

Партнерські відносини між вчителями та батьками повинні бути міцними та різнобічними, особливо для молодших школярів. Адже саме в цей період формується не тільки інтелектуальна основа особистості, але й її моральні якості.

Діяльність батьків та педагогів в інтересах дитини є успішною лише в тому випадку, коли вони стануть союзниками. Для нас важливо встановити партнерські відносини з сім'єю кожного учня, створити атмосферу взаємопідтримки та спільності інтересів. За нашими спостереженнями, зазвичай, батьки проявляють активну діяльність на першому та другому році навчання дитини в школі, та до кінця четвертого класу їх активність поступово згасає. Вони вважають дитину вже самостійною, яка не потребує батьківської уваги та підтримки. Тому першочерговим завданням нашої школи є необхідність активізації батьківської участі в освітньому процесі, знаходження різних шляхів прояву інтересу батьків до шкільного життя своїх дітей.

Батьки, безперечно, хочуть знати інформацію про свою дитину, і вона повинна бути абсолютно достовірною, проте не повинна зводитись до скарг та негативної оцінки.

В рамках концепції НУШ поняття “педагогіки партнерства” було перенесене зі світоглядних обширів у нормативну площину. В урядових документах вказано, що нова школа працюватиме на засадах педагогіки партнерства, в основі якої – спілкування, взаємодія та співпраця між учителем, учнем і батьками. Учні, батьки та вчителі, об'єднані спільними цілями та прагненнями, є добровільними та зацікавленими односторонніми, рівноправними учасниками освітнього процесу, відповідальними за результат. Основні **принципи** цього підходу:

- повага до особистості;
- доброзичливість і позитивне ставлення;
- довіра у відносинах;
- діалог – взаємодія – взаємоповага;

- розподілене лідерство (проактивність, право вибору та відповідальність за нього, горизонтальність зв'язків);
- принципи соціального партнерства (рівність сторін, добровільність прийняття зобов'язань, обов'язковість виконання домовленостей).

Взаємодія батьків, учня, вчителів, психологічної служби і керівника школи – незамінна для формування індивідуальних освітніх траєкторій та втілення їх в індивідуальних навчальних планах кожного учня. Така можливість передбачена новим законом “Про освіту”.

Завданням класних керівників, вихователів, шкільного психолога та соціального педагога є сприяти усвідомленню батьками їх власної відповідальності не лише за утримання, але і за виховання, рівень навчальної успішності їх дітей. Успішність навчання як і будь-якого іншого виду діяльності залежить в першу чергу від рівня вмотивованості учня, а також від наполегливості у досягненні мети. Саме батьки повинні формувати у своїй дитині позитивне ставлення до школи та навчання, заохочувати її пізнавальну активність, плекати любов до книги, показати дитині важливість успішного навчання для формування подальших життєвих перспектив.

У роботі з батьками учнів використовують різноманітні **форми й методи**. Зокрема, можна виділити наступні.

Відвідування батьків удома, яке допомагає встановити зв'язок з усією сім'єю, з'ясувати її загальну та педагогічну культуру, умови життя учня, його місце в сім'ї і ставлення до нього старших, ознайомитися з досвідом батьківського виховання, дати поради і домовитися про єдині вимоги до школяра.

Запрошення батьків до школи. У разі необхідності вчитель запрошує батьків окремих учнів до школи "на розмову". Щоб викликати батьків на відвертість, треба розмовляти з ними про учня наодинці, переконати їх в конфіденційності розмови. У такій розмові педагог має бути особливо тактовним, пам'ятаючи, що надмірне акцентування на недоліках учня викликає в батьків настороженість, неприязнь, навіть якщо вони відчувають, що він має рацію.

Класні батьківські збори є важливим колективним видом роботи класного керівника з батьками учнів. Такі збори сприяють формуванню громадської думки батьків, об'єднанню їх в єдиний колектив. Тематика зборів визначається загальними завданнями виховання, умовами навчально-виховної роботи в класі, рівнем загальної культури та педагогічного кругозору батьків. Збори можуть відбуватися у вигляді лекцій або доповідей класних керівників, виступів самих батьків та обміну досвідом виховної роботи з дітьми, із залученням учнів, показом їхніх класних робіт і художньої самодіяльності, демонструванням кінофільмів.

День відкритих дверей для батьків у школі. Цей вид роботи потребує єдності школи, батьків, учнів, сприяє формуванню єдиного згуртованого колективу. Цього дня у школі проводять батьківські збори, лекції, консультації, екскурсії, організують виставки, вечори, читацькі конференції. Батьки мають можливість отримати вичерпні відомості про своїх дітей і поговорити з директором, його заступниками, учителями, класними керівниками, психологічною службою школи, шкільним лікарем, органами дитячого самоврядування.

З метою пропаганди педагогічних знань серед батьків організують **бесіди і лекції на педагогічну тематику**. Їх проводять або для батьків учнів одного класу, окремо для батьків учнів початкових класів, середніх старших класів, що дає змогу враховувати вікові особливості дітей.

Глибшому пізнанню методики сімейного виховання сприяють **тематичні вечори, вечори запитань та відповідей**, на які запрошують працівників правоохоронних органів, лікарів та інших фахівців, причетних до проблем виховання підростаючого покоління.

Для пропагування педагогічних знань практикують і такі форми роботи як **диспути, конференції, круглі столи**, на яких батьки обмінюються досвідом сімейного виховання з певної проблеми.

Практичні поради для досягнення взаєморозуміння з батьками учнів.

Для того, щоб налагодити взаємодію та не допускати конфліктних ситуацій у спілкуванні з батьками вчитель має знайти правильний підхід до кожного. Це не так вже й легко, але тут на допомогу придуть прості та дієві, **правила комунікації**.

1. Спробуйте знайти контакт і зосередити увагу співрозмовника на собі. Навчитися цьому складно, але необхідно. Тут у нагоді стануть психологічні хитрощі на кшталт: завжди привітна посмішка, зоровий контакт, спокійна інтонація та стримана жестикуляція. Бесіду ж варто почати з позитивних моментів, після цього подальші зауваження (якщо вони будуть) сприйматимуться вже не так гостро.

2. Умійте не тільки говорити, а й слухати. Якщо батьки налаштовані агресивно та замість конструктивного діалогу намагаються щось довести викладачу, то сенсу у розмові не багато. А якщо обидва учасника не хочуть чути один одного? Тож вчитель має бути мудрішим, спробуйте налагодити контакт з матір'ю чи батьком учня, а перш за все – вислухати.

3. Тримайте свої емоції при собі. Якщо людина налаштована досить агресивно, уподібнюватись їй не варто та навіть протипоказано. До того ж зайві емоції завадять вам зрозуміти позицію опонента, в результаті ви посваритесь, а от відновити нормальні стосунки після такого буде не так вже й просто. Хоча б одна сторона діалогу має зберігати спокій та бути цілком коректною. Батьки критикують вас чи ваших колег? Не обурюйтесь, а прислухайтеся, можливо, в чомусь вони таки мають рацію.

4. Будьте максимально відкритими. Іноколи батьки заздалегідь можуть бути негативно налаштовані до вчителя, але буває й таке, що гарні на початку стосунки раптово псується. Чому? Тому що іноді батьки не відчують зворотнього зв'язку. Час від часу виходьте на зв'язок з батьками, особливо якщо помічаєте, що дитина поводить себе нетипово. Це не просто правильно, у майбутньому це врятує вас від необхідності вислуховувати обурені промови з приводу неналежної уваги до дитини.

5. Пам'ятайте, що мета спілкування – благополуччя дитини. Не варто забувати про те, що конфлікти між батьками та вчителями завжди відбиваються на дитині. Що робити? Передусім керуватися інтересами дитини, не допускати жодних конфліктів. Всі батьки переймаються невдачами та успіхами своїх дітей, потрібно лише довести, що вам теж не все одно. Не варто звинувачувати їх у тому, що дитина погано себе поводить чи не дуже добре вчиться, краще дайте кілька педагогічних порад та допоможіть знайти вихід.

Отже, ефективною та результативною взаємодією школи та батьківської громадськості можна вважати тоді, коли:

- між школою та батьками склалась атмосфера співробітництва, взаєморозуміння в досягненні кінцевої мети;

- коли спілкування педагогів та батьків – це партнерська взаємодія: спільно радимося, розмірковуємо, вирішуємо;
- коли батьки впевнені в професійності педагога, його знаннях;
- коли склались добрі довірливі стосунки на основі доброзичливості, щирості, взаємодопомоги та взаємоповаги;
- коли школа, сім'я, громадськість регіону – одна шкільна родина.

Сьогодні в освітньому процесі потрібно активно використовувати потенціал сім'ї, батьки учнів повинні бути не тільки поінформовані про хід навчального процесу, але й активно брати участь у ньому, підтримуючи дитину в реалізації творчих індивідуальних проектів.

Отже, успішний розвиток дітей значною мірою залежить від дружної і погодженої роботи школи і сім'ї. Так само як і діти, батьки повинні жити своєю школою, регулярно відвідувати батьківські збори, обмінюватися своїми думками і спостереженнями з класними керівниками, вчителями, вихователями. Школа ж повинна прагнути до об'єднання зусиль щодо успішного навчання, виховання та розвитку школярів.

На останок пропоную вам переглянути Притчу про Крила.

Найбільше на світі люди хочуть літати. Господи, подаруй їм крила, - попросив якимось ангел у Бога.

- Дивись! – Велів Господь і показав ангелу немовля з крильцями.

- Ти дав людям крила! - Захоплено вигукнув ангел. Але тут він зауважив, що крила у дитини невидимі.

- Всі немовлята отримують в дар невидимі крила! – Знову пролунав Небесний Голос - Дивись, що буде далі.

Ангел придивився і побачив, як «крилатий» малюк весело грає зі своїм старшим братом. Раптом старший штовхнув молодшого. Той у помсту викрикнув лайливе слово. Ця лайка, немов важкий камінь, вдарилася об невидиме крило і зламала його. Чим старше ставав хлопчик, тим частіше лайливі слова, бійки і злоба з'являлися в його житті, і невидимі крила за спиною поступово зникали.

-Мамо, я не хочу рости, - плакав іноді хлопчик, відчуваючи, що втрачає щось дороге.

-Перестань вередувати і не говори дурниць! – сердилася мати.

- Тепер ти бачиш, - пролунав Небесний Голос. - У всіх дітей з народження є крила, але вони ламаються, коли діти виростають.

Коли ми попідкуємось про власні крила, вони виростуть і в наших учнів. І коли це станеться наші тільки зміцніють.

Тож нехай крила допомагають нашим дітям вільно літати в безмежному просторі, а ми з вами будемо мудрими наставниками та гарними помічниками.

